

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/173/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819200176
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7819200176.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX, zastúpený JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom so sídlom v Rožňave, Cyrila a Metoda 4, proti žalovanému: Obec Lúčka, IČO: 00328481, sídlo Lúčka 39, 049 42, zastúpený JUDr. Jánom Halkom, advokátom so sídlom v Rožňave, Cyrila a Metoda 2, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 5. apríla 2022 č.k. 9C/3/2019 – 267 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I.

M e n í rozsudok vo výroku II. tak, že žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu (výrok I.), ktorou žalobca žiadal, aby súd určil, že do výlučného vlastníctva žalobcu patrí nehnuteľnosť - parcela číslo 1650/19, zastavané plochy a nádvoria o výmere 61 m², k.ú. C., zameraná geometrickým plánom č.10/2018 vyhotovený D. E. E. - Geoplán, Šafárikova č.116, Rožňava, zo dňa 12.04.2018, úradne overený Okresným úradom Rožňava, katastrálny odbor, dňa 25.04.2018 z parcely KN-E č. 1551/1 o výmere 12 889 m² zapísanej na LV č. XXX, k.ú. C.. Stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. V odôvodnení súd poukázal na tvrdenie žalobcu v žalobe a v priebehu sporu, najmä že v žalobe označenú nehnuteľnosť užíval ako vlastník otec žalobcu F. B. od roku 1950, kedy došlo k reálnej deľbe pozemkov medzi otcom žalobcu a jeho bratom G. B.. V rokoch 1950 až 1952 si otec žalobcu postavili rodinný dom súp. č. 57 ktorý sa nachádza na teraz označenej parcele registra „C“ č. 30/1, zastavané plochy a nádvoria, ako aj komoru na parcele registra „C“ č. 30/3, zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na LV č.XX, k.ú. C.. V roku XXXX zomrel otec žalobcu a na základe dedičského rozhodnutia D366/67 ŠN Rožňava nadobudli predmetné nehnuteľnosti žalobca a jeho súrodenci H. I. J. B., F. B., K. I. J. B.. V roku 1991 na základe kúpnej zmluvy spísanej na ŠN Rožňava, dňa 22.10.1991 č.N301/91, NZ292/91 nadobudol predmetnú nehnuteľnosť žalobca. Kúpna zmluva bola registrovaná ŠN v Rožňave, dňa 22.10.1991 pod č.R-I-786/91. Od roku 1991 žalobca užíva predmetnú nehnuteľnosť parcelu č. 1650/19 nerušene a v presvedčení že je jej vlastníkom. Žalobca parcelu užíva dobromyseľne, ako svoju vlastnú v hraniciach, ako je zameraná geometrickým plánom. Predmetná parcela je riadne oplotená a je využívaná ako dvor k rodinnému domu súp. č. 57. Žalovaný podľa § 281 až § 288 Obchodného

zákonníka vyhlásil obchodnú verejnú súťaž č. 6/2018 na predaj majetku Obce Lúčka. Predmetom obchodnej verejnej súťaže je nehnuteľný majetok - pozemok parc. č. 1650/20 vedený na LV č. XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 47 m². Lehota na doručenie cenových ponúk záujemcov sa stanovila do 15.10.2018 do 12.00 hod.. Podaním zo dňa 11.10.2018 žalobca požiadal žalovaného o zrušenie obchodnej verejnej súťaže z dôvodu, že predmet verejnej obchodnej súťaže je jeho vlastníctvom a predmetný pozemok t.j. parcelu č. 1650/20 užíva ako dvor pri rodinnom dome súpisné číslo XX. Žalobca podaním, ktoré doručil žalovanému dňa 15.10.2018, doplnil svoju žiadosť a žiadal verejnú súťaž zrušiť. Parcela registra „C“ č. 1650/20, zastavané plochy a nádvoria, kat. úz. C., zapísaná na LV č. XXX, bola vytvorená geometrickým plánom D. L., č. 17/2018 zo dňa 22.8.2018 z parcely KN-E č. 1551/1. Geometrickým plánom č. 10/2018 zo dňa 12.4.2018 vyhotoveným D. E. E., bola vytvorená parcela č. 1650/19, zastavané plochy a nádvoria, z parcely KN-E č. 1551/1. Ide o totožnú parcelu, ktorá bola zameraná geometrickým plánom D. L. a ktorá je predmetom verejnej súťaže. V skutočnosti túto parcelu užíva žalobca od roku 1991 a pred ním ju užívali jeho rodičia od roku 1950. Ide o užívanie parcely ktorá je oplotená a tvorí dvor k rodinnému domu žalobcu súp. č. 57. Žalobca podaním zo dňa 17.10.2018 žiadal o zablokovanie pozemku a súčasne predložil aj kópiu katastrálnej mapy Okresný súd Rožňava, ktorý uznesením zo dňa 14.12.2018 rozhodol o neodkladnom opatrení tak, že žalovaný je povinný zdržať sa nakladania s pozemkom evidovaným na mape určeného operátu ako parcela č. 1650/20, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m², zapísané na LV č. XXX, kat. úz. C., najmä je povinný sa zdržať scudzenia, predaja predmetnej parcely a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalobcovi bola uložená povinnosť v lehote 30 dní podať žalobu vo veci samej. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti pretože jeho postavenie je neisté a v katastri nehnuteľnosti je ako vlastník zapísaný žalovaný, hoci vlastníkom nehnuteľnosti je v skutočnosti žalobca na základe vydržania v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka.

3. Súd poukázal i na obranu žalovaného, že k vydržaniu sporného pozemku nedošlo pre absenciu oprávnenosti držby v zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. Vec súd právne posúdil podľa § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že žalobca nie je dobromyseľným držiteľom s prihliadnutím na bežnú opatrnosť, ktorú možno od každého požadovať, lebo z geometrických plánov a ohliadky je celkom zrejmé, že nehnuteľnosť, tak ako ju užíva žalobca, nie je totožná s tým, ako je zakreslená v geometrickom pláne a v podrobnom meraní zmien, čo muselo byť známe žalobcovi už v roku 1991, kedy sa žalobca stal výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy. V tomto prípade sa nejedná o ospravedliteľný omyl. Ako ospravedlnenie nemôže slúžiť vyjadrenie žalobcu, že on nemal žiadne pochybnosti a veril osobe, ktorá tieto sporné nehnuteľnosti zamerala. Dôvodil, že žalobca musel mať dôvodné pochybnosti o tom, že mu nehnuteľnosť patrí v takom rozsahu ako ju užíva. Uzavrel, že ani archívna mapa, na ktorú sa odvolával žalobca, nepotvrzuje, že právni predchodcovia žalobcu boli dobromyseľnými držiteľmi spornej nehnuteľnosti, nakoľko v spore bolo preukázané iba to, že označenú nehnuteľnosť užívali. Dôvodil, že aj v oznámení Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zo dňa 8.4.2019 sp. zn. 117-2019-OKI/2489, ktoré bolo adresované žalobcovi ako odpoveď na jeho žiadosť zo dňa 21.2.2019, vyplýva, že v platnom operáte katastra nehnuteľnosti v katastrálnom území C. parcele č. 80 podľa archívnej mapy odpovedajú v platnom katastrálnom operáte parcely registra „C“ č. 30/1 až 30/7 evidované na listoch vlastníctva č. XX K. XXX. Z prešetrovania v teréne a aj zo žalobcových fotografií je zreteľné, že stavba na parc. č. 30/1 a čiastočne na novo vytvorenej parcele č. 1650/19 je pravouhlá, ale hranica parcely č. 30/1 nie je priamka, ale je lomená a vytvára skôr oblúk. Okresný úrad Rožňava, katastrálny odbor, vo svojom vyjadrení zo dňa 6.6.2019 konštatoval, že údaje v geometrickom pláne vychádzali z platných podkladov katastra nehnuteľností a operát katastra nehnuteľností je v súlade s pôvodnými podkladmi z pozemkovej knihy, tak ako boli schválené ROEP. Register obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) bol vyhlásený ku dňu 11.6.2002, žalobca voči stavu v katastri nehnuteľností námietku nepodal. Vychádzajúc z úsudku, že žalobca nemohol byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí, súd žalobu zamietol.

5. Na záver konštatoval, že žalobe o určenie, že žalobca je vlastníkom parcely č. 1650/19, vytvorenej z parcely č. KN-E č. 1551/1 o výmere 12 889 m², nemožno vyhovieť aj preto, lebo takýto žalobný návrh nevychádza z platných údajov katastra a nebol by vykonateľný, nakoľko ešte pred podaním žaloby došlo k vytvoreniu a zapísaniu parcely č. 1650/20, a tým došlo aj k zmene výmery parcely č. 1551/1.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 267 CSP s odôvodnením, že vzhľadom na povahu a okolnosti sporu priznanie nároku na náhradu trov žalovanému by bolo neprimerane tvrdé pre žalobcu, ktorý síce nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, o tieto sa ale staral a zveľaďoval ich.

7. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Navrhol zmeniť rozsudok v zmysle § 388 CSP a žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu všetkých trov celého konania. Súdu prvej inštancie žalobca vytkol, že napriek zistenému skutkovému stavu žalobu zamietol z dôvodov uvedených v bode 41 a 42 rozsudku, s ktorými žalobca nesúhlasí a považuje ich za nesprávne, spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci, ku ktorému došlo nesprávnou aplikáciou § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V odvolaní žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/207/2005. Tvrdil, že výsledkami vykonaného dokazovania preukázal, že parcelu č. 1650/19, zastavané plochy a nádvoria o výmere 61 m², k.ú. C., zameranú geometrickým plánom č. 10/2018 Ing. Tibora Takáča – Geoplán, Šafárikova č. 116, Rožňava zo dňa 12.4.2018, úradne overeným Okresným úradom Rožňava, katastrálny odbor, dňa 25.4.2018, vytvorenú z parcely KN-E č. 1551/1 o výmere 12 889 m², zapísanej na LV č. XXX, užíval žalobca nerušene od roku 1991 v presvedčení, že mu vlastnícky patrí v hraniciach, ako je zameraná týmto geometrickým plánom, pričom parcela je riadne oplotená. Podľa názoru žalobcu vykonaným dokazovaním neboli spochybnené tvrdenia žalobcu v žalobe, že otec žalobcu F. B. užíval spornú nehnuteľnosť ako jej vlastník od roku 1950 na základe reálnej delby s jeho bratom G. B., že v rokoch 1950 až 1952 otec žalobcu postavil rodinný dom súp. č. 57 na parcele KN-C č. 30/3 zastavané plochy a nádvoria, na LV č. XX, k.ú. C., po smrti otca predmetnú nehnuteľnosť nadobudol žalobca a jeho súrodenci a v roku 1991 na základe kúpnej zmluvy registrovanej ŠN v Rožňave dňa 22.10.1991 pod R-1-786/91 túto nadobudol žalobca, ktorý spolu so žalobou pripojil aj fotografie na dôkaz toho, že pozemok je oplotený, vydláždený a využívaný ako dvor k rodinnému domu súp. č. 57, ako i že tento užívali aj právni predchodcovia žalobcu nerušene v presvedčení, že im vlastnícky patrí od roku 1950 v hraniciach tak, ako je to zamerané geometrickým plánom č. 10/2018 D. E. E.. Podčiarkol, že dobromyseľnosť žalobcu a jeho právnych predchodcov vo vzťahu k spornej parcele nebola nikým narušená a spochybnovaná. Záver súdu v bode 41 rozsudku podľa názoru žalobcu vykonanému dokazovaniu nezodpovedá a je v rozpore so skutočným stavom veci. Odôvodnenie rozsudku považuje žalobca za nepreskúmateľné a nedostatočné. Zopakoval, že spornú nehnuteľnosť nadobudol spolu s ostatnými parcelami ako reálne vyčlenené v prírode tak, ako ich pred ním užívali ako vlastníci jeho právni predchodcovia. Namietol i konštatovanie súdu v bode 46 a 44 rozsudku, odkazujúc pritom na úradne overený Geometrický plán D. E. E. č. 10/2018 zo dňa 12.4.2018 a fakt, že neodkladným opatrením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11C/49/2018-53 až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej došlo k zablokovaniu manipulácie s pozemkom parc. č. 1650/20.

8. Proti výroku II. o trovách konania podal včas odvolanie žalovaný namietajúc, že rozsudok v jeho napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ak súd vyhodnotil, že ide o výnimočný prípad a sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že súd výrok o nepriznaní trov konania náležite neodôvodnil. Navrhol zmeniť napadnutý výrok rozsudku tak, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň navrhol priznať žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Zdôraznil, že žalobca sa pred začatím sporu pokúšal spornú nehnuteľnosť najprv odkúpiť, následne po vypísaní verejnej obchodnej súťaže žalovaným, kde túto žalobca mohol nadobudnúť za zlomok trov konania, podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, neskôr v priebehu sporu po pojednávaní dňa 30.1.2020 žalobca opätovne súhlasil s odkúpením sporných nehnuteľností už formou priameho predaja s tým, že každá zo strán by si trovy konania znášala sama. Podľa názoru žalovaného je nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v rozpore s dobrými mravmi v situácii, kedy to bol žalobca, kto inicioval súdny spor a v spore pokračoval napriek vyjadreniu, že nie sú splnené podmienky pre vydržanie, odmietal mimosúdne urovnania, ktoré by mali výrazne menší zásah do majetkovej sféry žalobcu (len úhrada kúpnej ceny v desiatkach eur). Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/4/2017 a namietol, že z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, v čom má spočívať výnimočnosť tohto prípadu pre aplikáciu § 257 CSP, naviac ak z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalobca spornú nehnuteľnosť akokoľvek zveľaďil (jedná sa o prístupovú cestu), ani koľko ho to malo stáť úsilia a financií. Naopak z vykonaného dokazovania (ohľadka veci) vyplývalo, že žalobca pri výmene starej brány novú posunul smerom von na obecný pozemok, na ktorom až po cestu bez súhlasu vlastníka a bez akéhokoľvek ohlásenia stavebnému úradu uložil zámkovú dlažbu.

9. Žalobca dňa 3.6.2022 doručil súdu prvej inštancie podanie zo dňa 3.6.2022 označené ako odvolanie, ako aj stručné vyjadrenie k rozsudku.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol potvrdiť rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby. Podľa názoru žalovaného odôvodnenie rozsudku v bode 41 nie je nedostatočné ani nepreskúmateľné, lebo súd úplne jasne a zreteľne uviedol, že žalobca, určujúci počiatok vydržacej doby, a teda aj svoju dobrú vieru na rok 1991, nemohol byť dobromyseľný, že mu pozemok patrí, keďže jeho užívanie bolo v zjavnom rozpore s geometrickým plánom tvoriacim prílohu kúpnej zmluvy. Podčiarkol, že ak žalobca tvrdí, že nemal najmenšiu pochybnosť aké nehnuteľnosti a v akých hraniciach nadobúda, práve túto skutočnosť nemožno považovať za ospravedlniteľný omyl žalobcu, že je vlastníkom veci, keďže ako správne uviedol súd, rozpor musel byť zrejmy voľným okom aj pre laika. Tento záver podporuje aj judikát, na ktorý žalobca poukazuje. Dobrá viera žalobcu podľa názoru žalovaného nebola podložená konkrétnymi okolnosťami, ale naopak, konkrétne okolnosti (geometrický plán) preukazovali, že presvedčenie žalobcu ako držiteľa sporného pozemku o tom, že je jeho vlastníkom, nebolo opodstatnené. Žalovaný sa stotožnil aj s odôvodnením v bode 46 rozsudku že žalobný petit je nevykonateľný. Zdôraznil, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 16.11.2018 domáhal povinnosti žalovaného zdržať sa nakladania s pozemkom parc. KN-C č. 1650/20, a teda už v novembri 2018 muselo byť žalobcovi zrejmé, že z pôvodného stavu katastra bola geometrickým plánom vytvorená parcela č. 1650/20 a zapísaná do katastra. Ak teda žalobca podal dňa 18.1.2019 žalobu o určenie vlastníckeho práva k pozemku vyhotoveného na základe geometrického plánu, ktorý v čase podania žaloby už nereflektoval aktuálny stav katastra, takémuto petitu od začiatku nebolo možné vyhovieť.

11. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP a z hľadísk žalobcom a žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené vo vzťahu k odvolaním napadnutému zamietavému výroku rozsudku (výrok I.). Vo vzťahu k výroku I. rozsudku žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

14. Pokiaľ ide o zistený skutkový stav veci, odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu vychádzal z § 383 CSP, podľa ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Odvolací súd nepovažoval za potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, a preto pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie.

15. Vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody tejto napadnutej časti rozsudku (výrok I.), s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Skutočnosti uvedené žalobcom v odvolaní vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku (výrok I.) neumožňujú prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť jeho vecnú správnosť, tieto boli predmetom dokazovania už v konaní pred súdom prvej inštancie a súd prvej inštancie sa s týmito aj adekvátne pri rozhodovaní vo veci vysporiadal. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej (výrok I.). Preto odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia a právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie a len na zdôraznenie správnosti tejto napadnutej časti rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

16. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutom sporovými stranami, vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom vyplývajúcim z § 191 ods. 1 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, že žalobca na svoje tvrdenie, že označená nehnuteľnosť (pozemok) patrí do výlučného vlastníctva žalobcu, lebo vlastníctvo k nej nadobudol vydržaním, neuniesol dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v spore neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech.

17. Zmyslom dôkazného bremena je totiž umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci nebola preukázaná buď pre nečinnosť strany sporu, a to v dôsledku nesplnenia povinnosti uloženej strane sporu alebo vôbec (objektívne vzaté) nemohla byť preukázaná, teda ak výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti a ani o tom, žeby táto skutočnosť bola nepravdivá.

18. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré strana v spore musí tvrdiť a preukázať, ako aj rozloženie dôkazného bremena, t.j. kto je nositeľom dôkazného bremena ohľadne jednotlivých právne významných skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer sporových strán.

19. V zásade platí, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky.

20. V posudzovanej veci sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva k označenému pozemku (parcele) tvrdiac, že túto riadne oplotenú parcelu užíva nerušene od roku 1991 žalobca na základe kúpnej zmluvy registrovanej ŠN v Rožňave dňa 22.10.1991 pod R-I-786/91 v presvedčení, že mu vlastnícky patrí v hraniciach, ako je zameraná geometrickým plánom č. 10/2018 D. E. E. – Geoplán, Šafárikova č. 116, Rožňava zo dňa 12.4.2018, dňa 25.4.2018 úradne overeným Okresným úradom Rožňava, katastrálny odbor, vytvorenú z parcely KN-E č. 1551/1 o výmere 12 889 m², zapísanej na LV č. XXX, k.ú. C., pričom túto užívali od roku 1950 nerušene už právni predchodcovia žalobcu, a to otec žalobcu F. B. na základe reálnej deľby v roku 1950 s jeho bratom G. B., následne po smrti otca tento pozemok nadobudol žalobca a jeho súrodenci. Predmetná parcela je riadne oplotená a je využívaná ako dvor k rodinnému domu žalobcu súp. č. XX.

21. Súd prvej inštancie žalobu zamietol vychádzajúc z úsudku, že k vydržaniu sporného pozemku nedošlo pre absenciu oprávnenosti držby v zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo nemohol byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu označený pozemok patrí, nakoľko žalobca musel mať dôvodné pochybnosti o tom, že mu nehnuteľnosť patrí v takom rozsahu ako ju užíva s ohľadom na geometrický plán tvoriaci prílohu kúpnej zmluvy z roku 1991 a žalobca sám uviedol, že nemal najmenšiu pochybnosť aké nehnuteľnosti a v akých hraniciach nadobudol, a preto v danom prípade sa o ospravedliteľný omyl nejedná, pričom dobromyseľnosť držby označeného pozemku právnymi predchodcami žalobcu nepotvrzuje ani archívna mapa, na ktorú sa odvolával žalobca.

22. Odvolací súd tento záver súdu prvej inštancie vyhodnotil ako správny. Správnosť tohto záveru súdu nie sú spôsobilé spochybníť odvolacie námietky žalobcu založené bez ďalšieho na iba na tvrdení, že žalobca nesúhlasí s odôvodnením v bode 41 a 42 rozsudku, že ich považuje za nesprávne, pokiaľ v tejto súvislosti žalobca iba poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/207/2005 a tvrdil, že „výsledkami vykonaného dokazovania“ preukázal, že parcelu č. 1650/19, zastavané plochy a nádvoria o výmere 61 m², k.ú. C., zameranú geometrickým plánom č. 10/2018 D. E. E. – M., G. N. XXX, J. zo dňa 12.4.2018, úradne overeným Okresným úradom Rožňava, katastrálny odbor, dňa 25.4.2018, vytvorenú z parcely KN-E č. 1551/1 o výmere 12 889 m², zapísanej na LV č. XXX, užíval žalobca nerušene od roku 1991 v presvedčení, že mu vlastnícky patrí v hraniciach, ako je zameraná týmto geometrickým plánom, pričom parcela je riadne oplotená, ako i že „vykonaným dokazovaním“ neboli spochybnené tvrdenia žalobcu v žalobe, že otec žalobcu F. B. užíval spornú nehnuteľnosť ako jej vlastníkom od roku 1950 na základe reálnej deľby s jeho bratom G. B., že sporný pozemok je oplotený, vydláždený a využívaný ako dvor k rodinnému domu súp. č. XX, a že tento užívali aj právni predchodcovia žalobcu nerušene v presvedčení, že im vlastnícky patrí od roku 1950 v hraniciach tak, ako je to zamerané geometrickým plánom č. 10/2018 D. E. E..

23. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Ide o nadobudnutie vlastníckeho práva na základe inej skutočnosti ustanovenej zákonom. Vydržanie vlastníckeho práva predstavuje jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej počas zákonom stanovenej doby. Zmyslom vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníckeho práva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je daná so zreteľom na všetky okolnosti. Inštitút vydržania hojí najmä vady alebo formálne nedostatky nadobúdacieho titulu. Predpokladom vydržania ako spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva je oprávnená držba, pre vznik ktorej je potrebné naplnenie dvoch predpokladov, a to vôle nakladať s

vecou ako s vlastnou (animus possidendi) a faktické ovládanie veci, čiže panstvo nad vecou (corpus possessionis). Vec fakticky ovláda ten subjekt, ktorý vykonáva tzv. právne panstvo nad vecou. Popri vzniku držby sú ďalšími predpokladmi vydržania nerušenosť držby, dobromyseľnosť držiteľa a uplynutie vydržacej doby.

24. V okolnostiach posudzovanej veci správne súd prvej inštancie vec vychádzal z ustanovenia § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom, medzi ktoré patrí i vydržanie, a správne posudzoval, či boli splnené podmienky určené hypotézou § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

25. Znenie § 134 Občianskeho zákonníka ustanovuje podmienky vydržania, ktoré musia byť splnené po celý čas plynutia vydržacej doby. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň základné predpoklady: a) spôsobilý predmet vydržania, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby a c) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu.

26. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dobromyseľnosť je potrebné posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti.

27. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Rozlišujúcim znakom medzi držbou oprávnenou a neoprávnenou je teda dobromyseľnosť, resp. nedobromyseľnosť držiteľa, pričom otázku dobromyseľnosti je potrebné posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti.

28. Súd prvej inštancie skúmal či v danom prípade boli splnené vyššie uvedené základné predpoklady, pričom úvahy a závery súdu prvej inštancie sú v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015, podľa ktorého pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nespĺnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

29. Súdna prax je jednotná v tom, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť, ako vnútorný psychický stav, je potrebné objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k faktickému nakladaniu s vecou, resp. vykonávaniu práva pre seba. Z týchto okolností potom možno usúdiť, či držiteľ mohol alebo nemohol rozpoznať, či mu vec alebo právo skutočne patrí. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe predpokladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami, objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

30. V dobrej viere je teda držiteľ, ktorý sa domnieva, že mu držaná vec alebo vykonávané právo patrí, aj keď v skutočnosti tomu tak nie je. Držiteľ je teda ohľadom existencie svojho práva v omyle, ktorý sa môže vzťahovať k právnym skutočnostiam, k osobám alebo k právnej úprave. Základom oprávnenej držby je teda ospravedliteľný omyl.

31. Jedným zo základných predpokladov oprávnenej držby je dobrá viera držiteľa, že mu vec alebo vykonávanie práva patrí. Dobrá viera je psychický stav držiteľa; takýto držiteľ sa domnieva, že mu vec vlastnícky patrí, hoci v skutočnosti tomu tak nie je. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že toto presvedčenie držiteľa je opodstatnené a musí trvať po celú vydržaciú dobu. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú spravidla skutočnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia veci (práva) a svedčiace o poctivosti

nadobudnutia, t.j. tzv. titulu uchopenia sa držby (objektívne oprávnený dôvod nadobudnutia držby). Oprávnená držba sa nemusí nutne opierať o existujúci právny dôvod; postačí, aby bol daný aj domnelý (putatívny) právny dôvod. Pôjde však vždy o to, aby držiteľ bol so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu taký právny dôvod svedčí (2Cdo/207/2005, R 3/13). V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. januára 2013 sp. zn. 2Cdo/207/2005, na ktoré poukázal žalobca, je otázka splnenia predpokladov vydržania vo väzbe na splnenie podmienok oprávnenej držby riešená vo všeobecnej rovine.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/283/2009 uviedol nasledovné: „V zmysle ustanovení § 129 ods. 1 a § 130 Občianskeho zákonníka oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Oprávnená držba popri všeobecných znakoch držby musí spĺňať požiadavku dobrej viery držiteľa, že mu vec patrí. Dobrá viera (ako predpoklad oprávnenej držby) je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec, pričom iba samotná detencia nestačí. Oprávnená držba sa musí opierať o právny titul a súčasne musí byť poctivá v zmysle existencie dobrej viery držiteľa. Len výnimočne sa môže zakladať na právnom omyle. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho právneho posúdenia právnych dôsledkov určitých konkrétnych právnych skutočností. Omyl vychádzajúci z neznalosti alebo z nedokonalkej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je omyl neospravedliteľný. Pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť.“

33. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržiaciu dobu dôvodné.

34. Súd prvej inštancie rozhodol v súlade s právnymi závermi ustálenej praxe dovolacieho súdu a správne poukázal na skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, náležite vyhodnotiac štátnym notárstvom registrovanú kúpnu zmluvu z roku 1991 doplnenú geometrickým plánom so súhlasom zmluvných strán, na základe čoho potom bola kúpna zmluva zapísaná do evidencie nehnuteľností (predchodca katastra nehnuteľností). Správny je teda záver, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca nebol pri držbe označeného pozemku dobromyseľný, čím nebol splnený jeden zo základných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Žalobca nepreukázal, že spornú nehnuteľnosť nadobudol spolu s ostatnými parcelami ako reálne vyčlenené v prírode tak, ako ich pred ním užívali ako vlastníci jeho právni predchodcovia. Súd rovnako správne uzavrel, že pokiaľ žalobca podal dňa 18.1.2019 žalobu o určenie vlastníckeho práva k pozemku vyhotoveného na základe geometrického plánu, ktorý v čase podania žaloby už nereflektoval aktuálny stav katastra, takémuto žalobnému petitu nebolo možné vyhovieť.

35. Ako neopodstatnenú odvolací súd vyhodnotil aj odvoláciu námietku žalobcu založenú na tvrdení, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné a nedostatočné.

36. Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Rovnako odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v

opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

37. V korelácii s uvedeným treba mať podľa názoru odvolacieho súdu za to, že odvolaním žalobcu napadnutý výrok I. rozsudku zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a dostatočne zrozumiteľným a určitým spôsobom uviedol úvahy, pre ktoré žalobu žalobcu zamietol, pričom tak žalobcovi ako aj žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva.

38. Z uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, odvolací súd rozsudok vo výroku I. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

39. Vo vzťahu k žalovaným odvolaním napadnutému výroku o trovách konania (výrok II.) dospel odvolací súd k záveru, že nie sú dané dôvody pre potvrdenie napadnutého výroku II. rozsudku, ale rozsudok je potrebné v tejto časti zmeniť.

40. Z odôvodnenia napadnutého výroku II. rozsudku vyplýva, že súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 257 CSP tak, že v konaní úspešnému žalovanému (v zmysle § 255 ods.1 CSP) nárok na náhradu trov konania nepriznal.

41. Podstatou odvolania žalovaného je presvedčenie o tom, že súd v prejednávanej príhode vec nesprávne právne posúdil, ak pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikoval § 257 CSP, nakoľko v konaní neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je možné výnimočne nepriznať žalovanému nárok na náhradu trov konania.

42. Ustanovenie § 257 CSP umožňuje súdu zväziť všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, zobrať do úvahy dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočne nepriznať nárok na náhradu trov súdneho konania tej strane sporu, ktorá by inak na náhradu takýchto trov konania mala v zmysle príslušných zákonných ustanovení právny nárok. Toto procesné ustanovenie je výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok a zásady zodpovednosti za zavinenie. Zákon dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti, neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad podmienok umožňujúcich aplikovanie tohto ustanovenia ponecháva na súdnu prax, ktorá uvádza príkladmo ako dôvody hodné osobitného zreteľa neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, osobné, majetkové a sociálne pomery strany sporu. Ustanovenie § 257 CSP nie je predpis, ktorý by zakladal možnosť jeho voľnej aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010, sp. zn. 3MCdo 46/2012).

43. Dôvody hodné osobitného zreteľa teda buď spočívajú v dôvodoch na strane sporovej strany alebo v okolnostiach prejednávanej sporu. Odvolací súd v danej veci na rozdiel od súdu prvej inštancie žiadne takéto dôvody nezistil.

44. Súd založil svoje rozhodnutie na úsudku, že vzhľadom na povahu a okolnosti sporu priznanie nároku na náhradu trov žalovanému by bolo neprimerane tvrdé pre žalobcu, ktorý síce nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, o tieto sa ale staral a zveľaďoval ich. Táto okolnosť podľa názoru odvolacieho súdu nezakladá bez ďalšieho splnenie podmienok pre aplikáciu § 257 CSP.

45. Žalovaný opodstatnene súdu vytkol nesprávne právne posúdenia otázky nároku na náhradu trov konania, ak súd vyhodnotil, že ide o výnimočný prípad a sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pokiaľ v tomto smere poukázal na fakt, že žalobca sa pred začatím sporu pokúšal spornú nehnuteľnosť najprv odkúpiť, následne po vypísaní verejnej obchodnej súťaže žalovaným, kde túto žalobca mohol nadobudnúť za zlomok trov konania, podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, neskôr v priebehu sporu po pojednávaní dňa 30.1.2020 žalobca opätovne súhlasil s odkúpením sporných nehnuteľností

už formou priameho predaja s tým, že každá zo strán by si trovy konania znášala sama, a následne v spore pokračoval napriek vyjadreniu, že nie sú splnené podmienky pre vydržanie, odmietal mimosúdne urovnania, ktoré by mali výrazne menší zásah do majetkovej sféry žalobcu (len úhrada kúpnej ceny v desiatkach eur) a z vykonaného dokazovania (ohliadka veci) vyplynulo, že žalobca pri výmene starej brány novú posunul smerom von na obecný pozemok, na ktorom až po cestu bez súhlasu vlastníka a bez akéhokoľvek ohlásenia stavebnému úradu uložil zámkovú dlažbu.

46. Odvolací súd, nezistiac iné dôvody hodné osobitného zreteľa relevantné z hľadiska aplikácie § 257 CSP, zmenil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP tak, že na základe § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

47. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).